

а по широчина-та и дълбочина-та си, както и по способността-та си за корабоплаване е първа. Тя извира изъ ез. *Лаврикоха*, кое-то е въ Перуански-тъ Кордилери (Гл. прит. № 28.). Отъ многобройни-тъ ѝ притоци по-забѣлѣжителни сж: *Рио-Негро* и *Рио-Мадейра* (сир дърва, защото влѣче много дърва). — *Ла-плата* или сръбърна рѣка, коя-то става отъ *Парана* съ дѣсенія му притокъ *Парагвай* и отъ *Уругвая*. — *Рио-Франциско* (Гл. прит. № 29.).

Климатъ, растения и животии. Климатъ-тъ въ Америка е *морски*, противоположенъ на климата въ Азия, а особно въ Америка. Причина-та на това е, дѣто Америка е много достъпна на влияние-то на океани-тъ, кои-то заобикалятъ отъ сички-тъ страни. Нъ спорѣдъ климатъ-тъ Америка пакъ може да се раздѣли на три части: тропическа, вънтропическа сѣверна и вънтропическа южна.

Тропическа-та на истокъ отъ Анди-тъ, има климатъ влаженъ, а на западъ отъ тѣхъ има — сухъ; а *вънтропически-тъ* мѣста, наопаки, на истокъ отъ Анди-тъ иматъ климатъ сухъ, а на западъ — влаженъ. Болко-то за топлина-та, то мѣста-та на западъ отъ Анди-тъ въ Сѣверна-Америка сж по-топли отъ источни-тъ, а въ Южна-та — наопаки: по-западни-тъ мѣста сж по-студени отъ источни-тъ *)

*) **Тропическа-та** частъ на Америка се простира въ областъ-та на Пассати-тъ. Пассати-тъ, като се намиратъ подъ отвѣсни-тъ сълнечни лъчи и минаватъ надъ топло-то екваториално течение, стопливатъ се много и поглъщатъ толкова пара, що-то отъ малка причина се сгъстиватъ и даватъ изобиленъ дъждъ. Ако да не прѣчяхъ Анди-тъ, сичка тропическа Америка щеше да има еднакъвъ климатъ; нъ Анди-тъ спиратъ пассати-тъ, за това на западъ отъ тѣхъ климатъ-тъ е повече сухъ, ако и да е море-то на близу, а на истокъ — влаженъ.

Въ **вънтропическа-та** частъ на **Сѣверна-Америка** духатъ най-повече юго-западний и сѣверо-источний вѣтрове. Юго-западни-тъ сж по-влажни и по-топли отъ сѣверо-источни-тъ, както отъ мѣсто-то отъ дѣто се наченватъ, тѣй и по свойство-то на пѣтъ-тъ си, прѣзъ кой-то минаватъ: юго-западни-тъ вѣтрове се наченатъ отъ тропически-тъ страни, а сѣверо-западни-тъ — отъ полярни-тъ; юго-за-